

MUNICIPIUL SIGHIȘOARA

CONSILIUL LOCAL

545400 SIGHIȘOARA

Str. Muzeului nr.7, Tel./Fax 0265 - 771278

HOTĂRÂREA NR. 30

din 28 februarie 2018

pentru aprobarea Studiului de oportunitate privind modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, stabilirea modalității de gestiune a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, a Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, a Caietului de sarcini al serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara și a proiectului contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara

Consiliul Local al Municipiului Sighișoara, întrunit în ședință ordinară,

Luând act de proiectul de hotărâre și referatul de aprobare al Primarului municipiului, în calitate de inițiator, înregistrat cu nr. 32.502/04.12.2017, calitate conferită de prevederile art. 33 din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu prevederile art. 45 alin. (6) din Legea nr. 215/2001, Legea administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere prevederile Actului constitutiv al S.C. Apă Termic Transport S.A., actualizat prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Sighișoara nr. 47/2015;

Având în vedere prevederile Legii nr. 51/2006, legea serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu precădere cele ale art. 1 alin. (2) lit. f, art. 3 alin. (1), art. 8 alin. (1), art. 22 și 28 alin. 2¹;

Având în vedere prevederile Legii nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public, cu modificările și completările ulterioare, cu precădere cele ale art. 16 alin. (2) conform căruia, alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public se face prin hotărârea consiliilor locale;

Având în vedere prevederile Ordinului Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală nr. 87/2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini - cadru al serviciului de iluminat public;

Având în vedere prevederile Ordinului Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală nr. 86/2007 pentru aprobarea Regulamentului - cadru al serviciului de iluminat public;

Luând în considerare prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată;

Având în vedere faptul că, autoritățile administrației publice locale au obligația de a stabili și de a aplica strategia pe termen mediu și lung pentru extinderea, dezvoltarea și modernizarea serviciilor de iluminat public, ținând seama de planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, de programele de dezvoltare economico - socială a localităților și de cerințele serviciului de iluminat public, de evoluția acestora, precum și de folosirea tehnologiilor cu consumuri energetice reduse și emisii minime de noxe;

Ținând cont de necesitatea efectuării unor acțiuni ample de reabilitare, modernizare și extindere a sistemului de iluminat public, raportat la prevederile Hotărârii Consiliului Local Sighișoara nr. 90/2016 prin care s-a înșușit și s-a aprobat documentația de avizare a lucrărilor de intervenții pentru obiectivul de investiții: "Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public în municipiul Sighișoara";

Având în vedere că, este necesar a se stabili modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, precum și faptul că este necesară aprobarea studiului de oportunitate privind modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, stabilirea modalității de gestiune a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, a Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, a Caietului de sarcini a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara și a proiectului contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara;

Având în vedere Raportul de specialitate al Serviciului Tehnic, Investiții – Urmărire Contracte, Monitorizare Servicii de Utilități Publice, înregistrat cu nr. 32.503/04.12.2017, prin care se propune și se justifică aprobarea studiului de oportunitate privind modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, stabilirea modalității de gestiune a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, a Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, a Caietului de sarcini al serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara și a proiectului contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, îndeplinindu-se prevederile legale în acest sens;

Având în vedere avizele favorabile ale tuturor comisiilor pe domenii de specialitate;

În temeiul art. 36 (2) lit. "d", (6) lit. "a" pct. 14, pct. 19 și (9), art. 45 (1) și a art. 115 (1) lit. "b" din Legea nr. 215/2001, legea administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. Se aprobă Studiul de oportunitate privind modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, conform anexei nr. 1, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Se aprobă ca modalitate de gestiune a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, gestiunea directă, în baza unui contract de delegare a gestiunii.

Art. 3. Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, conform anexei nr. 2, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, precum și Indicatorii de performanță pentru serviciul de iluminat public în Municipiul Sighișoara, conform anexei nr. 1 la Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara.

Art. 4. Se aprobă Caietul de sarcini al serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, conform anexei nr. 3, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 5. Se aprobă încredințarea gestiunii serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, operatorului S.C. Apă Termic Transport S.A., societate având ca acționar unic, Consiliul Local al Municipiului Sighișoara, care asigură prestarea și a altor servicii și activități din sfera serviciilor de utilități publice.

Art. 6. Se aprobă proiectul contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara, conform anexei nr. 4, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

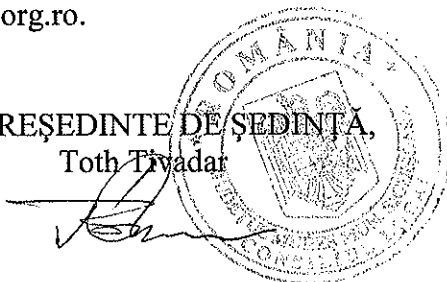
Art. 7. Se împuternicește Primarul Municipiului Sighișoara împreună cu aparatul de specialitate al acestuia să semneze contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public în Municipiul Sighișoara.

Art. 8. Operatorul are obligația obținerii licenței de operare necesară desfășurării serviciului de iluminat public, în termen de 90 de zile de la data semnării contractului de delegare a gestiunii, această obligație reprezentând o condiție suspensivă pentru executarea contractului de delegare a gestiunii.

Art. 9. Cu ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei hotărâri se încredințează Primarul Municipiului Sighișoara, Viceprimarul Municipiului Sighișoara, Biroul Buget, Contabilitate, Salarizare - Direcția Economică, Serviciul Tehnic, Investiții – Urmărire Contracte, Monitorizare Servicii de Utilități Publice, Biroul Juridic din cadrul Municipiului Sighișoara și operatorul S.C. Apă Termic Transport S.A.

Art. 10. Prin grija d-nei Anca Bizo, Secretarul Municipiului Sighișoara, prezenta hotărâre va fi comunicată, în termenul prevăzut de lege, Primarului Municipiului Sighișoara, Prefectului Județului Mureș și se va aduce la cunoștință publică, prin publicarea pe pagina de internet la adresa www.sighisoara.org.ro.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Toth Tivadar

Contrasemnează/Avizat pentru legalitate

SECRETAR,

Bizo Anca

(Prezenta s-a adoptat cu 12 voturi "pentru", 5 voturi "împotriva" și 1 "abținere")

MUNICIPIUL SIGHIȘOARA

CONSILIUL LOCAL

Prezenta s-a difuzat astfel:

- 1 ex. dos. hotărâri;
- 1 ex. dos. ședință;
- 1 ex. Instituția Prefectului - Județul Mureș;
- 1 ex. Primar;
- 1 ex. Viceprimar;
- 1 ex. Secretar;
- 2 ex. Serviciul Tehnic, Investiții – Urmărire Contracte, Monitorizare Servicii de Utilități Publice;
- 1 ex. Biroul Buget, Contabilitate, Salarizare - Direcția Economică;
- 1 ex. Biroul Juridic;
- 2 ex. S.C. Apă Termic Transport S.A.
- 12 ex.
- B.A.

STUDIU DE OPORTUNITATE

privind modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public din Municipiul Sighișoara

Cap. I. Scopul și obiectivele

Prezentul studiu fundamentează stabilirea soluției optime de asigurare a gestiunii sistemului de iluminat public, precum și necesitatea și oportunitatea atribuirii directe a contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public către S.C. Apă Termic Transport S.A. în temeiul art. 28 alin. (2¹) din Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a stabili și de a aplica strategia pe termen mediu și lung pentru extinderea, dezvoltarea și modernizarea serviciilor de iluminat public, ținând seama de planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, de programele de dezvoltare economico-socială a localităților și de cerințele serviciului de iluminat public, de evoluția acestora, precum și de folosirea tehnologiilor cu consumuri energetice reduse și emisii minime de noxe.

Prin realizarea acestui obiectiv, Consiliul local al municipiului Sighișoara, reprezentantul autorității administrației publice locale urmărește, în condițiile legii, prin strategiile pe care le va adopta:

- dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a sistemului de iluminat public din municipiul Sighișoara, în concordanță cu programele de dezvoltare economico-socială a municipiului, precum și a infrastructurii aferente acestuia;
- satisfacerea în condiții optime a nevoilor populației, precum și al instituțiilor publice și agenților economici de pe raza administrativ-teritorială a municipiului pe care îi deservește prin serviciul de iluminat public;
- gestionarea serviciului de iluminat public local pe criterii de competitivitate și eficiență managerială;
- îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor prin promovarea calității și eficienței iluminatului public local;
- promovarea reabilitării infrastructurii aferente sistemului de iluminat public local;
- realizarea unei infrastructuri edilitare moderne printr-un program investițional adecvat, în vederea creșterii calității vieții cetățenilor;
- menținerea serviciului de iluminat public la indicatorii de performanță propuși.

Cap. II. Cadrul legal

- a) Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Legea nr. 230/2006 a iluminatului public, cu modificările și completările ulterioare;
- c) H.G. nr. 246/2006 privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Accelerarea Dezvoltare a Serviciilor Comunitare de Utilități Publice;
- d) Ordinul nr. 86/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public;
- e) Ordinul nr. 87/2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de iluminat public;
- f) Ordinul nr. 77/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public.

Cap. III. Descrierea serviciului de iluminat public din municipiul Sighișoara

3.1 Aspecte generale

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, sub reglementarea, conducerea, monitorizarea și controlul autorităților administrației publice locale din municipiului Sighișoara, reprezentând o parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a acestei unități administrativ-teritoriale.

Organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public în municipiul Sighișoara trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale, după cum urmează:

- garantarea permanenței în funcționare a iluminatului public prin îndeplinirea parametrilor proiectați și menținerea lor în standardele în vigoare;
- asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale;
- punerea în valoare, printr-un iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- optimizarea consumului de energie, în paralel cu îmbunătățirea calității iluminatului public din municipiul Sighișoara;
- realizarea unui raport optim calitate/cost și a unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract; structura și nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi în conformitate cu prevederile legale;
- administrarea corectă și eficientă a bunurilor din proprietatea publică și a banilor publici;
- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților;
- nediscriminarea și egalitatea tuturor consumatorilor;
- dezvoltarea durabilă a sistemului de iluminat public;
- liberul acces la informații privind aceste servicii publice;
- transparența, consultarea și antrenarea în decizii a cetățenilor.

Sistemul de iluminat public este ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, aparate de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate în iluminatul public.

3.2. Situația economico-financiară actuală a serviciului de iluminat public

În prezent contractul cu fostul operator al sistemului de iluminat public a expirat. Municipality are contractate doar lucrările de menținere / întreținere a sistemului de iluminat public existent.

Valoarea de inventar a componentelor sistemului de iluminat public, conform Proces-Verbal nr. 25749 din 26.09.2017, este de 3.385.937 lei.

În ultimul an de contract 2014, consumul de energie electrică pentru sistemul de iluminat public a fost de 1.952.940 kWh pentru care s-au plătit 1.11.035 lei.

Evoluția cheltuielilor cu sistemul de iluminat public în perioada 2012-2016 este prezentată în tabelul:

Cheltuieli cu sistemul de iluminat public în perioada 2012-2014

Anul	Energie electrică (lei)	Întreținere, menținere SIP (lei)	Reabilitare instalații SIP -2011 (lei)
2012	1.028.183	53.020	840.524
2013	1.206.951	60.328	
2014	1.119.035	26.307	
2015	937.077	61.869	
2016	859.271	60.614	

3.3. Aspecte referitoare la protecția mediului

În România, progresele realizate în ultimii ani sunt deosebite în aplicarea sistemelor moderne de iluminat pentru obținerea unui mediu luminos urban de nivel european, prin utilizarea exclusivă a lămpilor cu descărcări în vapori de sodiu la înaltă presiune montate în aparate moderne de înaltă calitate atât pentru străzile principale, cât și pentru cele secundare.

Problema importantă la ora actuală în iluminatul urban din România este alegerea corectă a sursei de lumină cea mai modernă, cea mai adecvată vederii și cea mai eficientă din punct de vedere economic, evitând alte surse depășite tehnic, care nu fac altceva decât să degradeze mediul luminos.

Iluminatul public are implicații directe în protecția mediului prin mai mulți factori:

- prin utilizarea eficientă a energiei – utilizarea de echipamente performante cu consumuri reduse de energie;
- prin utilizarea echipamentelor cu componente reciclabile;
- reducerea poluării luminoase prin orientarea aparatelor de iluminat spre suprafața căii de circulație.

Iluminatul public și înfrumusețarea orașelor trebuie să contribuie la protejarea mediului înconjurător, să se încadreze în mediul înconjurător evidențiind elementele de identitate.

Protecția mediului constituie o obligație a autorităților administrației publice și locale, precum și a tuturor persoanelor fizice, juridice, statul recunoscând tuturor persoanelor dreptul la un mediu sănătos.

La executarea lucrărilor de plantare a stâlpilor, cât și în perioada de exploatare se vor respecta prevederile Legii 137/95 privind protecția așezărilor umane, protecția solului, protecția atmosferei, cap. 3, astfel că la organizarea de șantier, pe perioada de execuție a lucrării, se va încerca obținerea unui impact negativ minim asupra solului prin eliberarea terenului de pământul rezultat din săpătură. Lucrările de canalizare a cablurilor electrice subterane reprezintă suprafețe ocupate temporar, iar după astuparea șanțului se pot amenaja deasupra cablurilor zone verzi sau pavaje. După executarea lucrărilor de pozare a cablurilor electrice și realizarea instalațiilor, pavajul sau spațiul verde afectat se va aduce la forma inițială. La alegerea traseelor și amplasamentelor instalațiilor se vor respecta distanțele față de obiectivele de interes public.

Pe toată durata de viață a instalațiilor se vor respecta cerințele impuse prin SR EN ISO 14001. Conform Legii 137/1995 executantul lucrării are următoarele obligații:

- să asigure sisteme proprii de supraveghere a instalațiilor și proceselor tehnologice pentru protecția mediului;
- să nu degradeze mediul natural sau amenajat prin depozitări necontrolate de deșeuri de orice fel;
- deșeurile asfaltice rezultate în urma lucrărilor vor fi predate pe baza de contract firmelor autorizate. Acestea vor ridica deșeurile de la locul producerii imediat după încheierea lucrărilor;
- după executarea lucrărilor de pozare a cablurilor electrice și realizarea instalațiilor după caz pavajul sau spațiul verde se vor aduce la forma inițială;
- se vor lua măsurile necesare pentru aducerea mediului înconjurător la condițiile impuse de legislația mediului, în vigoare.

3.3.1. Protecția calității apei:

Procesul tehnologic, specific lucrărilor de canalizare subterană, nu are impact asupra apei.

3.3.2. Protecția aerului:

Tehnologia specifică execuției rețelelor electrice subterane nu conduce la poluarea aerului decât în măsura în care praful rezultat din spargeri și săpături reduce întrucâtva calitatea acestuia. Instalațiile proiectate nu produc agenți poluanți pentru aer, în timpul exploatarei neexistând nici o formă de emisie.

3.3.3. Protecția împotriva zgomotului și a vibrațiilor

Instalațiile proiectate nu produc zgomote sau vibrații

Utilajele specifice transportului instalațiilor necesare pentru realizarea liniilor electrice nu vor staționa mult în zonă, timpul de staționare fiind doar cel pentru descărcarea materialelor, funcționarea acestora nedăunând zonei.

Combustibilul folosit nu se scurge sau depune pe sol și nu deteriorează zona.

Se va respecta programul de liniște legiferat, între 22.00 și 06.00.

3.3.4. Protecția împotriva radiațiilor

Instalațiile proiectate nu produc radiații poluante pentru mediul înconjurător, oameni și animale. Radiațiile electromagnetice produse nu au nivel semnificativ de impact asupra mediului.

3.3.5. Protecția solului și subsolului

Lucrările din prezentul proiect nu poluează mediul decât prin faptul că apare la pozarea subterană a cablului un aparat străin în sol (cablu etanș, confecționat din materiale greu degradabile, decât în cazul distrugerii mantalei de protecție). Acest aparat este protejat prin tehnologia de lucru pentru acțiuni străine, conducând implicit și la protecția solului și subsolului. După efectuarea lucrărilor, pe teren nu rămân materiale care să degradeze sau să polueze accidental mediul, constructorul este obligat să refacă spațiile afectate, pământul rezultat din săpătură urmand a se depozita/împrăștiat în spații special stabilite de către autoritățile locale. Surplusul de pământ rezultat din săpătură va fi împrăștiat dacă este fertil, sau transportat în zona extravilană indicată de Consiliul Local, dacă este nefertil.

La terminarea lucrărilor de construcții se va urmări aducerea terenului la starea inițială.

3.3.6. Protecția ecosistemelor terestre:

Lucrările din prezentul proiect au un impact minim asupra ecosistemului terestru, mai ales că după pozarea cablurilor zona este adusă la starea inițială. Ecosistemul acvatic nu există în zona de lucru, deci nu este afectat.

3.3.7. Protecția așezărilor umane și altor obiective de interes public:

Se vor lua măsuri ca efectele asupra zonelor populate adiacente executării lucrărilor să fie minime. Se vor lua masuri pentru reducerea oricăror efecte negative ale luminii asupra mediului (eliminarea poluării luminoase).

3.3.8. Gospodăria deșeurilor:

Ca urmare a lucrărilor ce se vor efectua (săpături, spargeri, construcții noi) vor rezulta o serie de deșeuri cum ar fi pământ, beton, ciment, asfalt, nisip. Aceste deșeuri sunt așezate pe măsura producerii lor în imediata apropiere a zonei de lucru, îngrădită cu panouri de protecție, fiind evacuate ritmic spre groapa de gunoi cu ajutorul mijloacelor de transport ale executantului.

IV. Modalitatea gestiunii serviciului de iluminat public din municipiul Sighișoara

4.1. Cadrul legal aplicabil este prevăzut de :

1. Legea nr. 51 din 8 martie 2006 a serviciilor comunitare de utilități publice – republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Art. 8 alin. (3) lit. d): „În exercitarea competențelor și atribuțiilor ce le revin în sfera serviciilor de utilități publice, autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri în legătură cu

alegerea modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice și darea în administrare sau, după caz, punerea la dispoziție a sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării acestora”.

Art. 22 alin. (1): „Gestiunea serviciilor de utilități publice reprezintă modalitatea de organizare, funcționare și administrare a serviciilor de utilități publice în scopul furnizării/prestării acestora în condițiile stabilite de autoritățile administrației publice locale.

(2) Gestiunea serviciilor de utilități publice se organizează și se realizează în următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

(3) Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice”.

Articolul 28 alin. (2): „Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. g), respectiv lit. h), **fără aplicarea** prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi:

b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.”

Art. 28 alin. (2¹): „Autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în baza mandatului primit, pot încredința unui operator de drept privat gestiunea serviciilor de utilități publice sau a uneia ori mai multor activități din sfera acestor servicii prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii, cu respectarea următoarelor condiții cumulative ce trebuie îndeplinite atât la data atribuirii contractului de delegare a gestiunii, cât și pe toată durata acestui contract:

- a) unitățile administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în calitate de acționari/asociați ai operatorului regional, prin intermediul asociației, sau, după caz, unitatea administrativ-teritorială, în calitate de acționar/asociat unic al operatorului, prin intermediul adunării generale a acționarilor și al consiliului de administrație, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional/operatorului în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe;
- b) operatorul regional, respectiv operatorul, după caz, desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciilor de utilități publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv a unității administrativ-teritoriale care i-a încredințat gestiunea serviciului;
- c) capitalul social al operatorului regional, respectiv al operatorului este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv de unitatea administrativ-teritorială; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă”.

Față de prevederile legale invocate în prezentul studiu de oportunitate, propunem ca modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public pe raza municipiului Sighișoara să fie **gestiunea directă**, prin încredințarea directă a contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public către S.C. A.T.T. S.A., societate înființată în baza Hotărârii Consiliului local Sighișoara nr. 9/1998.

Prin contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public se va stabili în sarcina operatorului S.C. A.T.T. S.A., obligația de a solicita și obține eliberarea licenței, în condițiile art. 49 alin. (3) din Legea nr. 51/2006 : „Operatorii au obligația de a solicita și de a obține eliberarea licenței în termen de 90 de zile de la data aprobării hotărârii de dare în administrare sau, după caz, de la data semnării contractului de delegare a gestiunii”.

2. Legea nr. 230/2006 a iluminatului public, cu modificările și completările ulterioare

Articolul 16 alin. (1): „Gestiunea serviciului de iluminat public se realizează prin următoarele modalități:

a) gestiune directă;

b) gestiune delegată.

(2) Alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public se face **prin hotărâre a consiliilor locale**, a Consiliului General al Municipiului București sau a asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz”.

Articolul 17 alin. (1): „Indiferent de forma de gestiune adoptată, în virtutea competențelor și atribuțiilor ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează dreptul de a aproba, a supraveghea și a controla, după caz:

a) modul de fundamentare a tarifelor și respectarea metodologiei de stabilire, ajustare sau de modificare a acestora, emise de A.N.R.S.C.;

b) modul de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori și activitățile desfășurate de aceștia;

c) calitatea și eficiența serviciului prestat, corespunzător indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți conform legii;

d) modul de administrare, de exploatare, de conservare și de menținere în funcțiune, dezvoltarea și/sau modernizarea sistemului de iluminat public.

(2) Activitățile specifice serviciului de iluminat public, indiferent de forma de gestiune adoptată, se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile regulamentului propriu al serviciului de iluminat public și ale caietului de sarcini, elaborate și aprobate de consiliile locale, de Consiliul General al Municipiului București sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, în baza regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public și a caietului de sarcini-cadru, elaborate de A.N.R.S.C. și aprobate prin ordin al președintelui acesteia.”

Articolul 18 alin. (1): „Gestiunea la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau al asociațiilor de dezvoltare comunitară a serviciului de iluminat public, respectiv exploatarea și funcționarea infrastructurii aferente, se organizează astfel încât să asigure respectarea indicatorilor de performanță, a nivelurilor de iluminare și luminanță prevăzute de normativele specifice domeniului și ținând seama de următoarele:

a) mărimea, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților;

b) starea sistemului de iluminat public existent;

c) posibilitățile locale de finanțare a exploatării, întreținerii și dezvoltării serviciului și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente.

(2) Propunerile de indicatori de performanță a serviciului de iluminat public, elaborate în conformitate cu prevederile art. 7, vor fi supuse unor consultări și dezbaterii publice în urma cărora se va adopta soluția optimă pentru comunitate.

(3) Consiliile locale, asociațiile de dezvoltare comunitară sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor aproba indicatorii de performanță, cu respectarea prevederilor stabilite în acest scop în regulamentul-cadru al serviciului de iluminat public și în caietul de sarcini-cadru, care au caracter minimal.

(4) Regulamentele proprii ale serviciului și caietele de sarcini trebuie să cuprindă prevederi prin care se stabilesc cel puțin următoarele:

a) nivelurile de iluminat, pe zone caracteristice;

b) indicatorii de performanță a serviciului;

c) condițiile tehnice;

d) infrastructura aferentă serviciului;

e) raporturile operator-utilizator.”

Articolul 19 alin. (1) „În cazul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară, după caz, își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile cu privire la înființarea, organizarea, finanțarea, coordonarea, administrarea, gestionarea, exploatarea și asigurarea funcționării serviciului de iluminat public.

(2) Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori definiți conform prevederilor Legii nr. 51/2006.”

4.2. Gestionarea si administrarea serviciului de iluminat public se va executa astfel încât să se realizeze:

- verificarea și supravegherea continuă a funcționării rețelelor electrice de joasă tensiune, posturilor de transformare, cutiilor de distribuție și a corpurilor de iluminat;
- corectarea și adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;
- controlul calității serviciului asigurat;
- întreținerea tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- menținerea în stare de funcționare la parametri proiectați a sistemului de iluminat public;
- măsurile necesare pentru prevenirea deteriorării componentelor sistemului de iluminat public;
- întocmirea sau reactualizarea, după caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatare economice și în condiții de siguranță;
- respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- funcționarea instalațiilor de iluminat, în conformitate cu programele aprobate;
- respectarea instrucțiunilor/procedurilor interne și actualizarea documentației;
- respectarea regulamentului de serviciu aprobat de autoritatea administrației publice locale, în condițiile legii;
- funcționarea pe baza principiilor de eficiență economică, având ca obiectiv reducerea costurilor specifice pentru realizarea serviciului de iluminat public;
- menținerea capacităților de realizare a serviciului și exploatarea eficientă a acestora, prin urmărirea sistematică a comportării rețelelor electrice, echipamentelor, întreținerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativă și cu costuri minime a reviziilor/reparațiilor curente;
- îndeplinirea indicatorilor de performanță și calitate ai serviciului prestat, specificați în regulamentul serviciului;
- încheierea contractelor cu furnizorii de utilități, servicii, materiale și piese de schimb, prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau de bunuri;
- dezvoltarea/modernizarea, în condiții de eficiență a sistemului de iluminat public în conformitate cu programele de dezvoltare/modernizare elaborate de către consiliul local, sau cu programele proprii aprobate de autoritatea administrației publice locale;
- un sistem prin care sa poată primi informații sau să ofere consultanță și informații privind orice problemă sau incidente care afectează sau pot afecta siguranța, disponibilitatea și/sau alți indicatori de performanță ai serviciilor de iluminat;
- asigurarea, pe toată durata de executare a serviciului, de personal calificat și în număr suficient pentru îndeplinirea activităților ce fac obiectul serviciului de iluminat public;
- urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță aprobați pentru serviciul de iluminat public se va face de către operator pe baza unei proceduri specifice;
- instituirea și aplicarea unui sistem de comunicare cu beneficiarii cu privire la reglementările noi ce privesc serviciul de iluminat public și modificările survenite la actele normative din domeniu. În termen de 60 de zile calendaristice de la data încredințării serviciului de iluminat public, operatorul va prezenta autorității administrației publice locale modul de organizare a acestui sistem;
- informarea utilizatorului și a beneficiarilor despre planificarea anuală a reparațiilor sau a reviziilor ce se vor efectua la sistemul de iluminat public.

4.3. Operatorul serviciului de iluminat public trebuie să asigure:

- respectarea legislației, normelor, prescripțiilor și regulamentelor privind igiena și protecția muncii, protecția mediului, urmărirea comportării în timp a sistemului de iluminat public, prevenirea și combaterea incendiilor;

- exploatarea, întreținerea și reparația instalațiilor cu personal autorizat, în funcție de complexitatea instalației și specificul locului de muncă;
- respectarea indicatorilor de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, sau prin hotărârea de dare în administrare a serviciului și precizați în regulamentul SIP;
- întreținerea și menținerea în stare de permanentă funcționare a sistemelor de iluminat public;
- furnizarea autorității administrației publice locale, respectiv A.N.R.S.C., a informațiilor solicitate și accesul la documentațiile pe baza cărora prestează serviciul de iluminat public, în condițiile legii;
- creșterea eficienței sistemului de iluminat în scopul reducerii tarifelor, prin reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materiale și materii, energie electrică și prin modernizarea acestora;
  - personal de intervenție operativă;
  - conducerea operativă prin dispecer;
  - înregistrarea datelor de exploatare și evidența lor;
  - analiza zilnică a modului în care se respectă realizarea normelor de consum și stabilirea operativă a măsurilor ce se impun pentru eliminarea abaterilor, încadrarea în norme și evitarea oricărei forme de risipă;
  - elaborarea programelor de măsuri pentru încadrarea în normele de consum de energie electrică și pentru raționalizarea acestor consumuri;
  - realizarea condițiilor pentru prelucrarea automată a datelor referitoare la funcționarea economică a instalațiilor de iluminat public;
  - statistica incidentelor, avariilor și analiza acestora;
  - instituirea și gestionarea unui sistem de înregistrare, investigare, soluționare și raportare privind reclamațiile făcute de beneficiari în legătură cu calitatea serviciilor;
  - soluționarea operativă a incidentelor;
  - funcționarea normală a tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
  - evidența orelor de funcționare a componentelor sistemului de iluminat public;
  - aplicarea de metode performante de management care să conducă la funcționarea cât mai bună a instalațiilor de iluminat și reducerea costurilor de operare;
  - elaborarea planurilor anuale de revizii și reparații executate cu forțe proprii și cu terți și aprobarea acestora de către administrația publică locală;
  - executarea în bune condiții și la termenele prevăzute a lucrărilor de reparații care vizează funcționarea economică și siguranța în exploatare;
  - elaborarea planurilor anuale de investiții pe categorii de surse de finanțare și aprobarea acestora de către administrația publică locală;
  - corelarea perioadelor și termenelor de execuție a investițiilor și reparațiilor cu planurile de investiții și reparații a celorlalți furnizori de utilități, inclusiv cu programele de reabilitare și dezvoltare urbanistică ale administrației publice locale;
  - inițierea și avizarea lucrărilor de modernizări și de introducere a tehnicii noi pentru îmbunătățirea performanțelor tehnico-economice ale sistemului de iluminat public;
  - o dotare proprie cu instalații și echipamente specifice necesare pentru prestarea activităților asumate prin contract sau prin hotărârea de dare în administrare;
  - alte condiții specifice stabilite de autoritatea administrației publice locale sau asociația de dezvoltare comunitară, după caz.

Operatorul are obligația să îndeplinească și gestionarea consumului de energie pentru sistemul de iluminat public ce implică asumarea următoarelor atribuții:

- monitorizarea și raportarea consumului de energie;
- optimizarea și reducerea cheltuielilor de întreținere și mentenanță, ca și costuri de operare aferente sistemului de iluminat public;

- aplicarea măsurilor de eficiență energetică conform legislației și reglementărilor în vigoare aplicabile elementelor infrastructurii sistemului de iluminat public.

Obligațiile operatorului sunt înscrise în cuprinsul contractului de delegare a gestiunii sistemului de iluminat public.

Cuprinsul prevederilor din aceste documente trebuie să fie în acord cu legislația incidentă, respectiv, cu regulamentul cadru adoptat de ANRSC prin Ordinul nr. 86/2007, precum și regulamentul autorității publice locale privind iluminatul public.

Pe de altă parte, răspunderea personalului operativ al operatorului sunt cuprinse în regulamentul de serviciu (regulamentul de serviciu se întocmește pe baza regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public). În caietele de sarcini se vor preciza condițiile de realizare a reparațiilor (curente și capitale), a investițiilor precum și a altor cheltuieli pe care le va face operatorul, specificându-se modul de aprobare și decontare a acestora în cadrul relațiilor contractuale dintre autoritatea administrației publice locale și operator

Bunurile care fac obiectul delegării sunt prevăzute în anexele 4-12 la contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public din municipiul Sighișoara

Evaluarea indicatorilor de performanță și a îndeplinirii exigențelor din lege și din caietul de sarcini se face totodată mult mai ușor și orice abatere contractuală poate fi probată fără echivoc, prin raportare proporțională la valoarea contractului. Cu alte cuvinte, în cazul în care delegarea gestiunii ar eșua în cazul unui anumit operator, ar fi de dorit ca efectele negative să fie cât mai mici, iar justa denunțare unilaterală să poată fi ușor probată.

Recomandăm ca pe parcursul primului an al noii gestiuni să se investească în:

- realizarea Hărții Electronice a Sistemului de Iluminat al municipiului Sighișoara, ca sarcină expresă înscrisă în caietul de sarcini al gestiunii directe;
- realizarea Planului General de Iluminat Public al Municipiului Sighișoara, printr-o colaborare între reprezentanți desemnați de viitorul operator și de Municipality, sub coordonarea unui specialist extern cu experiență. Acestea vor fi instrumente de lucru extrem de utile atât operatorului cât și Municipality, care alături de implementarea sistemului de telegestiune vor permite o administrare mult mai simplă și mai ieftină a sistemului de iluminat public. Prevederile clare ale planului general de iluminat elimină orice dificultăți în estimarea costurilor de investiție și întreținere ulterioară;
- **extinderea sistemului** în zonele lipsă sau în cele noi, trecerea în subteran a rețelelor de alimentare, generalizarea introducerii stâlpilor de metal în locul celor de beton, toate acestea se pot face treptat pe măsura asigurării finanțării de către Municipality cu costuri suportabile, eșalonate pe întreaga durată a delegării.

Se recomandă introducerea treptată a tehnologiei LED în iluminatul public, care va reduce consumurile energetice și implicit va înlesni orientarea economiilor astfel realizate către investiții. În ceea ce privește alegerea aparatelor de iluminat performanțe cu tehnologie LED, se va evita utilizarea surselor de culoare alb rece, chiar dacă eficiența luminoasă este superioară celor de culoare alb cald. Se vor evita contrastele de culoare și se va căuta păstrarea culorii predominant calde a luminii. Dat fiind că în prezent există aparate de iluminat stradal extrem de performante la o temperatură de culoare a luminii de $T_c=3000-3500K$, acest lucru este perfect realizabil și menține actuala dominantă caldă a luminii orașului.

Dacă se analizează influența creșterii eficienței energetice și cea a reducerii costurilor pe o durată de 5 ani, este probabil ca investiția în modernizarea punctelor luminoase să nu îndeplinească criteriile de fezabilitate economică. Cu toate acestea, crește calitatea iluminatului, ajungându-se la atingerea parametrilor luminotehnici impuși de normele românești și europene.

4.4. Analiză comparativă între gestiunea directă și gestiunea delegată a serviciului de iluminat public

Dacă în cazul gestiunii directe autoritatea administrativă este responsabilă în integralitate de modul de îndeplinire a obligațiilor care decurg din lege, în privința delegării gestiunii, legea îi permite acesteia să împartă sarcinile cu un operator public sau privat, acordând totodată posibilitatea ca prin

contractul de delegare să fie impuse exigențe specifice, în acord cu nevoile și situația concretă de la nivelul comunității locale incidente.

Rațiunea bunei administrări a sistemului de iluminat public în Municipiul Sighișoara nu poate fi pusă în discuție, obiectul prezentului studiu constând în alegerea unei soluții optime de gestionare a serviciului de iluminat public: directă sau indirectă. Pentru a putea compara ușor avantajele și dezavantajele gestiunii directe cu cele ale gestiunii indirecte (delegate) a sistemului de iluminat public, acestea se prezintă în continuare sub forma unui tabel .

Tabel nr. 1

	GESTIUNEA DIRECTĂ	GESTIUNEA DELEGATĂ (INDIRECTĂ)
A V A N T A J E	<ul style="list-style-type: none"> • menținerea responsabilității față de populația deservită; • tarife mai mici decât în cazul gestiunii delegate; • menținerea autorității nemijlocite a Municipalității asupra activității; • accesul la fonduri europene destinate autorităților publice; • accelerarea investițiilor; • Municipalitatea va avea drept de control asupra derulării serviciului; • Municipalitatea are putere decizională pentru ca în momentul încredințării contractului acesta să includă toate prevederile optime. • existența spațiului (birouri) pentru funcționarea serviciului; • existența resurselor financiare pentru înființarea serviciului ; 	<ul style="list-style-type: none"> • reducerea imixtiunii politicului în deciziile de afaceri, investiții și personal; • Municipalitatea transferă sarcina investițiilor și (potențial a) finanțării către operatorul pentru partea ce îi revine; • criteriile de management comercial se pot îndeplini pentru a avea acces la fonduri bancare;
D E Z A V A N T A J E	<ul style="list-style-type: none"> • Municipalitatea ar trebui să furnizeze în continuare fonduri și garanții în calitate de acționar unic (dacă se organizează o societate pe acțiuni pentru operarea serviciului); • activitatea de atragerea de surse de finanțare; • costuri suplimentare cu: dotări cu echipamente și utilaje specifice, mijloace de transport și intervenție, personal, instruire personal, autorizare personal; 	<ul style="list-style-type: none"> • Municipalitatea trebuie să își adapteze rolurile de administrator și reglementator pe durata contractului și va trebui să se concentreze pe negociere, monitorizare și supervizare. • Municipalitatea trebuie să asigure finanțarea prestării serviciului; • monopol pe termen lung atribuit operatorului, cu dificultăți de ieșire din contract în caz de neperformanță; • negocierea unui contract detaliat pe termen lung, în special pentru prima parte a contractului, cea în care se realizează investițiile;

Numărul mai mare de avantaje, precum și cel mai mic de dezavantaje al gestiunii directe în raport cu gestiunea delegată, recomandă adoptarea primei variante. Posibilitatea extinsă de a defini contractual limitele de exploatare a serviciului, finalitatea și ritmul investițiilor din infrastructură determină că **formula gestiunii directe să fie mai ușor de pus în acord cu interesele generale ale comunității, la momentul actual, și implicit, cu principiile care guvernează serviciul.**

Estimarea costurilor pe toată durata delegării, inclusiv identificarea și cuantificarea financiară a riscurilor, poate conduce la stabilirea unor tarife reale și acceptate de către toți utilizatorii, astfel încât alegerea unui operator să fie pe deplin justificată și financiar, pe lângă principiile descentralizării și eficientizării cerute de normele europene.

Pentru a aproxima costurile ipotetice pe care le presupune administrarea serviciului de iluminatului public din Municipiul Sighișoara, s-a realizat o *simulare a cheltuielilor*.

Calcululele simulării indică următoarele valori approximate:

- 182.000 lei/an cheltuieli anuale cu funcționarea prin gestiune directă (salarizare, utilități, întreținere utilaje), adică 910.000 lei/5ani;

Cheltuielile totale pe 5 ani de delegare prin gestiune indirectă a serviciului, sunt de 203.335 lei/1ani, respectiv 1.016.673 lei/5 ani (DALI).

Rezumând, ar trebui făcută comparația între:

- costul întreținerii în varianta gestiunii directe = 910.000 lei/ 5ani;
- costul întreținerii în varianta gestiunii indirecte = 1.016.673 lei/ 5ani.

Calculul de mai sus arată faptul că, în varianta asumării de către municipalitate a gestionării directe a sistemului de iluminat public, cheltuielile necesare pentru a-l menține în parametri normali de funcționare ar putea să fie mai mici decât au fost în varianta delegării sistemului.

Gestiunea directă este impusă și de necesitatea adaptării la cerințele și exigentele legale în vigoare a serviciului de iluminat public, privit ca un sistem eficient, și care să corespundă cu programele de dezvoltare durabilă ale municipalității, respectiv, pentru:

- asigurarea dezvoltării durabile a unităților administrativ-teritoriale;
- crearea unui ambient plăcut și ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- asigurarea funcționării și exploatarei în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului de iluminat public;
- protecției și conservării mediului natural și construit;
- satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de beneficiari ai serviciului;
- identificare și implementarea unor soluții și sisteme de eficiență energetică;
- punerea în valoare, printr-un iluminat arhitectural, ornamental și ornamental-festiv a edificiilor de importanță publică și/sau culturală și marcării prin sisteme de iluminat corespunzătoare a evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase.

În concluzie, prezentul studiu recomandă menținerea unui sistem cu un singur operator. Subliniem faptul că **modalitatea gestiunii directe a serviciului de iluminat public** prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public, este în interesul administrației publice locale, aceasta având posibilitatea de a efectua în orice moment cu ușurință un audit prin raportare la starea sistemului, la costuri, precum și la nivelul de eficiență în funcționare.

Din argumentele expuse în prezentul studiu, rezultă că pentru Municipiului Sighișoara este avantajos atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere urbanistic să **gestioneze direct serviciul de iluminat public de pe raza localității**, prin modalitatea atribuirii directe a contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public **pe o perioadă de 5 ani, S.C. Apă Termic Transport S.A.**, societate având ca acționar unic Consiliul local al municipiului Sighișoara, înființată prin Hotărârea Consiliului local Sighișoara nr. 9/1998, înregistrată în Registrul Comerțului sub nr. J/04/660/2010, având CIF RO1225869.

Din Actul Constitutiv al **S.C. Apă Termic Transport S.A.** rezultă că în obiectul de activitate al societății sunt incluse și lucrările de instalații electrice (cod CAEN 4321- art. 4 din Actul Constitutiv).

V. Obiectul delegării

Obiectul contractului îl constituie delegarea gestiunii serviciului de iluminat public din Municipiul Sighișoara și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unității administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea Municipiului Sighișoara, în scopul asigurării iluminatului public din Municipiul Sighișoara, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă acestuia, în conformitate cu Regulamentul serviciului de iluminat public (Anexa 1) și a Caietului de sarcini specific (Anexa 2).

Serviciul de iluminat public cuprinde:

- iluminatul stradal-rutier,
- iluminatul stradal-pietonal,

- iluminatul arhitectural,
- iluminatul ornamental
- iluminatul ornamental-festiv al Municipiului Sighișoara.

Serviciul de iluminat public se realizează prin intermediul unui ansamblu tehnologic și funcțional, alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice, denumit în continuare sistem de iluminat public fiind format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

Prestațiile și lucrările asigurate de delegat sunt următoarele:

- a) întreținerea – menținerea în starea de funcționare a elementelor aparținând sistemului de iluminat public pentru Asigurarea funcționării continue și optime a echipamentelor aferente sistemului de iluminat public prin înlocuirea componentelor dictate de menținerea parametrilor lumino-tehnici la nivelele standardului EN13201/2004 și a unui raport optim între acești parametri și consumul de energie electrică.
- b) realizarea iluminatului festiv/iluminat festiv de sărbători prin închirierea/achiziționarea, montarea și demontarea echipamentelor. pentru execuția lucrărilor de iluminat festiv se vor utiliza numai surse cu tehnologie LED. Produsele utilizate: figurine 3D, 2D, brad împodobit cu înălțimea de peste 15 m, plase luminoase, furțuri luminoși, ghirlande luminoase;
- c) montarea/demontarea și asigurarea de asistență tehnică pentru instalațiile electrice necesare în cadrul manifestărilor cultural-artistice din municipiul Sighișoara;
- d) modernizarea și extinderea infrastructurii sistemului de iluminat public- rețea, stâlp, corp, consolă, punct de măsură și control, etc., în baza Programelor stabilite de delegatar.

Delegarea serviciului de iluminat public al municipiului Sighișoara către **S.C. Apă Termic Transport S.A.**, în calitate de operator, derivă din faptul că societatea are ca acționar unic Consiliul Local al municipiului Sighișoara, fiind înființată prin Hotărârea Consiliului local Sighișoara nr. 9/1998, înregistrată în Registrul Comerțului sub nr. J/04/660/2010, având CIF RO1225869. Acest operator a fost înființat prin reorganizarea administrativă a Regiei Autonome de Gospodărire Comunală Locativă și de transport urban de persoane, cu scopul de a asigura o mai bună organizare și operare a serviciilor publice pe raza administrativă a orașului. Prin Hotărârea Consiliului local Sighișoara nr. 9/1998 a fost stabilit obiectul de activitate a societății inclusiv lucrările de instalații electrice.

Din Actul Constitutiv al **S.C. Apă Termic Transport S.A.**, rezultă că în obiectul de activitate al societății sunt incluse și lucrările de instalații electrice.(cod CAEN 4321- art. 4 din Actul Constitutiv).

Activitățile de bază ale societății la acest moment se desfășoară în jurul următoarelor *servicii de utilitate publică*:

- a) transportul public local de călători prin curse regulate în Municipiul Sighișoara, activitate desfășurată în baza *Contractului de delegare a gestiunii serviciului de transport public local de persoane prin curseregulate în Municipiul Sighișoara nr. 1049/16.01.2015*;
- b) administrarea și întreținerea Fondului Locativ de Stat din Municipiul Sighișoara, activitate desfășurată în baza *Contractului de concesiune nr. 3264/27.04.1998 pentru administrarea și întreținerea fondului locative de stat din Municipiul Sighișoara*;
- c) producerea și distribuirea energiei termice în Municipiul Sighișoara, activitate desfășurată în baza *Contractul de concesiune nr. 3264/27.04.1998 pentru producerea și distribuția energiei termice*.

Serviciile de utilitate publică concesionate societății Apă Termic Transport S.A. de către Consiliul Local Sighișoara sunt servicii publice destinate atât colectivității în ansamblu (transportul public local, producerea și distribuirea energiei termice), cât și satisfacerii directe și în mod individual a unor cerințe specifice ale persoanelor care ocupă imobile din Fondul locativ de stat în baza unui contract de închiriere cu societatea noastră (lucrări de întreținere).

Serviciile prestate de S.C. Apă Termic Transport S.A. satisfac cerințele cantitative și calitative ale beneficiarilor, în conformitate cu prevederile contractuale. Astfel, societatea asigură funcționarea optimă a serviciilor concesionate, în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele de organizare și funcționare. Totodată, societatea asigură integritatea și întreținerea construcțiilor, echipamentelor, instalațiilor, autovehiculelor și dotărilor în conformitate cu dispozițiile legale care vizează protejarea domeniului public și a mediului, precum și protejarea sănătății populației.

Cap. VI. Durata contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public

În conformitate cu prevederile art. 32 alin. (3) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, durata contractului de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public al municipiului Sighișoara este de **5 ani cu posibilitatea prelungirii**, în condițiile legii, prin act adițional aprobat de Consiliul local al municipiului Sighișoara și numai după realizarea unei analize privind eficiența economică a serviciului.

Cap. VII. Concluzii

Starea actuală a gestiunii sistemului de iluminat public, fără operator, gestiunea aflându-se în sarcina municipalității, impune o rezolvare cât mai rapidă a situației.

Perpetuarea situației actuale a serviciului de iluminat public din municipiul Sighișoara ar presupune generarea de riscuri pe care le implică defecțiunile neremediate ale sistemului de iluminat: risc de accidente rutiere, insecuritate publică datorată lipsei luminii pe trotuare, alei pietonale, parcuri și grădini și favorizarea mediului infrațonal.

Toate motivele de mai sus, conduc la concluzia că **gestiunea directă** este modalitatea cea mai avantajoasă pentru comunitatea locală iar **încredințarea gestiunii serviciului de iluminat public S.C. Apă Termic Transport S.A., al cărei acționar unic este Consiliul local al municipiului Sighișoara, reprezintă soluția optimă, cel puțin în viitorul apropiat.**

Municipiul Sighișoara, prin autoritățile administrației publice locale (Consiliul local Sighișoara în calitate de acționar unic al acestei societăți, autoritate deliberativă și Primarul municipiului Sighișoara, împreună cu aparatul de specialitate – autoritate executivă), vor monitoriza și verifica dacă operarea serviciului public de iluminat public pe raza administrativă a localității se va efectua în condițiile contractului încredințat S.C. Apă Termic Transport S.A., cu respectarea prevederilor legislației specifice în vigoare.

Șef Serviciu Tehnic, Investiții- Urmărire Contracte,
Monitorizare Servicii de Utilități publice,
ing. Puiu- Pavel Radu

REGULAMENTUL

de organizare și funcționare al serviciului de iluminat public din Municipiul Sighișoara

CAP. I Dispoziții generale

ART. 1

(1) Prevederile prezentului regulament se aplică serviciului de iluminat public din municipiul Sighișoara.

(2) Prezentul regulament stabilește cadrul juridic unitar privind desfășurarea serviciului de iluminat public, definind modalitățile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru asigurarea serviciului, indicatorii de performanță, condițiile tehnice, raporturile dintre operator și utilizator.

(3) Prevederile prezentului regulament se aplică, de asemenea, la proiectarea, executarea, recepționarea, utilizarea și întreținerea componentelor sistemului de iluminat public.

(4) Operatorii serviciului de iluminat public, indiferent de forma de proprietate, organizare și de modul în care este organizată gestiunea serviciului de iluminat public, se vor conforma prevederilor prezentului regulament.

(5) Condițiile tehnice și indicatorii de performanță prevăzuți în prezentul regulament au caracter minimal. Consiliul Local al Municipiului Sighișoara poate aproba și alte condiții tehnice sau alți indicatori de performanță pentru serviciul de iluminat public, pe baza unor studii de specialitate.

(6) Orice dezvoltare a rețelei electrice de joasă tensiune destinată iluminatului public se face cu respectarea prezentului regulament.

ART. 2

Desfășurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunităților locale, și anume:

- a) ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- b) creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- c) punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- d) susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților;
- e) funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță a infrastructurii aferente serviciului.

ART. 3

În sensul prezentului regulament, termenii și noțiunile utilizate se definesc după cum urmează:

3.1 autorități de reglementare competente - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C., și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare A.N.R.E.;

3.2 balast - dispozitiv montat în circuitul de alimentare a uneia sau mai multor lămpi cu descărcări, având drept scop limitarea curentului la valoarea necesară;

3.3 beneficiari ai serviciului de iluminat public - comunitățile locale în ansamblul lor;

3.4 caracteristici tehnice - totalitatea datelor și elementelor de natură tehnică, referitoare la o instalație sau la un sistem de iluminat;

3.5 dispozitiv (corp) de iluminat - aparatul de iluminat care servește la distribuția, filtrarea sau transmisia luminii produse de la una sau mai multe lămpi către exterior;

3.6 echipament de măsurare - aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea parametrilor serviciului de iluminat public furnizat;

3.7 efect de grotă neagră - senzație vizuală realizată la trecerea de la o valoare foarte mare a luminanței la o alta, mult mai mică;

3.8 exploatarea/utilizarea sistemului de iluminat public - ansamblu de operațiuni și activități executate pentru asigurarea continuității și calității serviciului de iluminat public în condiții tehnico-economice și de siguranță corespunzătoare;

3.9 factor de menținere a fluxului luminos - raportul între fluxul luminos al unei lămpi la un moment dat al vieții sale și fluxul luminos inițial, lampa funcționând în condițiile specificate;

3.10 flux luminos Φ - mărimea derivată din fluxul energetic, evaluată prin acțiunea sa luminoasă asupra unui observator fotometric de referință;

3.11 grad de asigurare în furnizare - nivel procentual de asigurare a furnizării serviciului necesar utilizatorului, într-un interval de timp, precizat în anexa la contractul de furnizare/prestare a serviciului de iluminat public;

3.12 igniter - dispozitiv care produce impulsuri de tensiune destinate să amorseze o lampă cu descărcări fără preîncălzirea electrozilor;

3.13 iluminare E - raportul dintre fluxul luminos receptat de o suprafață și aria respectivă;

3.14 iluminare medie E(m) - media aritmetică a iluminărilor pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.15 iluminare minimă E(min) - cea mai mică valoare a iluminării punctuale pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.16 iluminat arhitectural - iluminatul destinat punerii în evidență a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanță publică sau culturală pentru comunitatea locală;

3.17 iluminat ornamental - iluminatul zonelor destinate parcurilor, spațiilor de agrement, piețelor, târgurilor și altora asemenea;

- 3.18 iluminat ornamental-festiv - iluminatul temporar utilizat cu ocazia sărbătorilor și altor evenimente festive;
- 3.19 iluminat stradal-pietonal - iluminatul căilor de acces pietonal;
- 3.20 iluminat stradal-rutier - iluminatul căilor de circulație rutieră;
- 3.21 indicatori de performanță garanțați - parametri ai serviciului de iluminat public prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate și pentru care sunt prevăzute penalizări în licență sau în contractele de delegare de gestiune, în cazul nerealizării lor;
- 3.22 indicatori de performanță generali - parametri ai serviciului de iluminat public prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate, urmăriți la nivelul operatorilor și care reprezintă condiții de acordare sau de retragere a licenței, dar pentru care nu sunt prevăzute penalizări în contractele de delegare de gestiune, în cazul nerealizării lor;
- 3.23 indice de prag TI - creșterea pragului percepției vizuale TI, care conduce la orbirea inconfortabilă, caracterizând orbirea provocată de sursele de lumină aflate în câmpul vizual, în raport cu lumina medie a căii de circulație;
- 3.24 intensitate luminoasă I - raportul dintre fluxul luminos elementar emis de sursă și unghiul solid elementar pe direcția dată;
- 3.25 întreținere - ansamblul de operații de volum redus, executate periodic sau neprogramat în activitatea de exploatare, având drept scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subansambluri ale instalațiilor;
- 3.26 lămpi cu descărcări - lămpi a căror emisie luminoasă este produsă printr-o descărcare electrică într-un gaz sau în vapori metalici ori într-un amestec de mai multe gaze și/sau vapori metalici;
- 3.27 lămpi cu incandescență - lămpi a căror emisie luminoasă este produsă cu filamentul încălzit la incandescență prin trecerea unui curent electric;
- 3.28 lămpi cu incandescență cu halogen - lămpi incandescente având, în balonul de construcție specială, un mediu de un anumit halogen, care creează un ciclu regenerativ al filamentului pentru mărirea duratei de funcționare și pentru realizarea unui flux emis aproximativ constant;
- 3.29 lămpi cu incandescență cu utilizări speciale - lămpi cu filament central, lămpi ornamentale, lămpi cu reflector, lămpi foto;
- 3.30 licența - actul tehnic și juridic emis de A.N.R.S.C., prin care se recunoaște calitatea de operator al serviciului de iluminat public, precum și capacitatea și dreptul de a presta acest serviciu;
- 3.31 lumina L - raportul dintre intensitatea luminoasă elementară emisă de către ochiul observatorului și suprafața aparentă de emisie;
- 3.32 lumina maximă L(max) - cea mai mare valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;
- 3.33 lumina medie L(m) - media aritmetică a luminanțelor de pe suprafața de calcul avută în vedere;
- 3.34 lumina minimă L(min) - cea mai mică valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.35 nivel de iluminare/nivel de luminanță - nivelul ales pentru valoarea iluminării/luminanței;

3.36 operator - persoană juridică titulară a unei licențe de furnizare/prestare, emisă de autoritatea competentă;

3.37 punct de delimitare în cazul sistemelor folosite exclusiv pentru iluminatul public - punctul de separare între sistemul de distribuție a energiei electrice și sistemul de iluminat public, care se stabilește la punctul de racord al cablurilor de plecare din tablourile și cutiile de distribuție;

3.38 punct de delimitare în cazul sistemelor folosite atât pentru iluminatul public, cât și pentru distribuția energiei electrice - punctul de separare între sistemul de distribuție a energiei electrice și sistemul de iluminat public, care se stabilește la clemele de racord ale coloanelor de alimentare a corpurilor de iluminat public;

3.39 raport de zonă alăturată SR - raport între iluminarea medie de pe o porțiune de 5 m lățime sau mai puțin, dacă spațiul nu o permite, de o parte și de alta a sensurilor de circulație, și iluminarea medie a căii de circulație de pe o lățime de 5 m sau jumătate din lățimea fiecărui sens de circulație, dacă aceasta este mai mică de 5 m;

3.40 reabilitare - ansamblul de operațiuni efectuate asupra unor echipamente și/sau instalații care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul duratei de viață;

3.41 rețea electrică de joasă tensiune destinată iluminatului public - ansamblu de posturi de transformare, cutii de distribuție, echipamente de comandă/control și măsură, instalații de legare la pământ, conductoare, izolatoare, cleme, armături, stâlpi, fundații, console, aparate de iluminat și accesorii destinate exclusiv iluminatului public;

3.42 serviciu de iluminat public - activitate de utilitate publică și de interes economic și social general, aflată sub autoritatea administrației publice locale, care are drept scop asigurarea iluminatului căilor de circulație auto, arhitectural, pietonal, ornamental și ornamental-festiv;

3.43 sistem de distribuție a energiei electrice - totalitatea instalațiilor deținute de un operator de distribuție care cuprinde ansamblul de linii, inclusiv elemente de susținere și de protecție ale acestora, stații electrice, posturi de transformare și alte echipamente electroenergetice conectate între ele, cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv, destinate transmiterii energiei electrice de la rețelele electrice de transport sau de la producători către instalațiile proprii ale consumatorilor de energie electrică;

3.44 sistem de iluminat public - ansamblu tehnologic și funcțional, amplasat într-o dispunere logică în scopul realizării unui mediu luminos confortabil și/sau funcțional și/sau estetic, capabil să asigure desfășurarea în condiții optime a unei activități, spectacol, sport, circulației, a unui efect luminos estetic-arhitectural și altele, alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice, care cuprinde:

- linii electrice de joasă tensiune, subterane sau aeriene;
- corpuri de iluminat, console și accesorii;
- puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere;
- echipamente de comandă, automatizare și măsurare;
- fundații, elemente de susținere a liniilor, instalații de legare la pământ, conductoare, izolatoare, cleme, armături, utilizate pentru iluminatul public;